

8. Kupigwa kwa Mawe kwa Stefano

Matendo: 7:54-8:1

Baada ya Stefano kumaliza kuwaita viongozi wa kidini watu wenye shingo ngumu wasiotahiriwa mioyo na masikio, viongozi wa kidini walikasirika, wakamsagia meno. Akiwa amejaa Roho Mtakatifu, akatazama mbinguni na kuuona utukufu wa Mungu na Yesu amesimama upande wa kulia wa Mungu.

Akasema, Tazama, naona mbingu zimefunguka, na Mwana wa Adamu amesimama mkono wa kuume wa Mungu.

Lakini wakapiga kelele kwa sauti kuu, wakaziba masikio yao, wakamrukia pamoja. Kisha wakamtoa nje ya mji na kumpiga kwa mawe. Nao mashahidi wakaweka nguo zao chini ya miguu ya kijana mmoja aitwaye Sauli.

Na walipokuwa wakimpiga mawe Stefano, akapaza sauti, "Bwana Yesu, pokea roho yangu." Akapiga magoti, akalia kwa sauti kuu, "Bwana, usiwahesabie dhambi hii." Naye alipokwisha kusema hayo, akalala.

Naye Sauli akakubali kuuawa kwake.

UTANGULIZI: (Uliza swali la kabla ya hadithi kujadili wawili wawili au kama kikundi.)

- **Fikiria wakati fulani maishani mwako ambao hukutaka kusikia ukweli? Eleza kilichotokea.**

SIMULIZI: Simulia hadithi na mjifunze pamoja kama kikundi kupitia marudio mengi.

MJADALA BAADA YA HADITHI: Ongoza mjadala unaoongozwa na maswali haya:

TOLEO LA MUHTASARI (ili mwalimu atumie anapofundisha)

Maelezo: Nini kilitokea? Ili kuona ni kweli gani tunaweza kujifunza.

- **Stefano aliwaita viongozi watu wenye shingo ngumu na masikio na mioyo isiyotahiriwa. Viongozi wa kidini waliitikiaje? Kwa nini mashtaka kuhusu "mioyo isiyotahiriwa" yangewakasirisha.**
- **Stefano aliona nini? -**
 - **Mwana wa Adamu (Yesu) AKISIMAMA mkono wa kuume wa Mungu.**
 - **Hapa Yesu amesimama badala ya kukaa - hiyo inafundisha nini?**
- **Nini maana ya "MWANA WA MTU"? -**
 - **Danieli 7:13-14**
 - **Marko 14:61-62 Hapa Yesu anadai kwamba hakika Yeye ni Mungu, Masihi.**

- Je, viongozi wa kidini waliitikiaje maono ya Stefano? Inatufundisha nini?
- Walifanya nini kabla ya kupigwa mawe? Kwa nini? .
- Maneno ya mwisho ya Stefano yalikuwa yapi? Je, hii ilikuwaje kama Yesu?
- Stefano aliwezaje kuwasamehe watesi wake?

Muhtasari: Tunajifunza nini hapa kutoka kwa kanisa la kwanza? Ni amri gani au mifano gani ya kufuata inapatikana katika hadithi hii. Ni zipi ambazo bado zinatumika kwetu leo?

- Hubiri Injili, ikijumuisha hukumu kwa dhambi na neema kwa wenye dhambi
- Uwe mwaminifu hata unapoteswa
- Chukua msalaba wako na umfuate Yesu.
- Mpokee Roho Mtakatifu katika utimilifu wake wote.
- Mlinge Mungu, si macho yaliyowekwa na mwanadamu kwenye mambo ya milele.
- Tarajia kwa hamu utukufu wetu wa mwisho.
- Wasamehe adui zako kama Kristo ulivyosamehewa.

FOCUS kwenye MSAMAHA:

- Je, Stefano angekuwa na sababu gani za KUTOWAsamehe watu hawa? Yaani ni visingizio gani angeweza kutoa?
- Ni nini ufunguo wa Stefano kuweza kuwasamehe wauaji wake?
- Je! ni neema gani ambayo Mungu alimwonyesha Stefano hata katikati ya kupigwa kwa mawe?
 - Hili lilimtia moyo jinsi gani?
- Ni kwa jinsi gani maudhui ya hotuba ya Stefano yalikusiana na maono ambayo Mungu alimpa Stefano.
- Yesu alikuwa ameweka mfano gani ili kumsaidia Stefano?
- Ufafanuzi mmoja wa msamaha: Msamaha ni, kumwachilia kwangu mtu mwenye hatia kutoka kwa adhabu kutokana na dhambi zake dhidi yangu - kama vile Baba anavyoniachilia kutoka kwa adhabu kutokana na dhambi zangu dhidi yake. Stefano alionyeshaje jambo hili?
- Je, watu “huwaadhibu” jinsi gani wale ambao wametenda dhambi dhidi yao wanapokataa kusamehe?

Utekelezaji wa Jumla : (jadili na kikundi kizima)

- Ni watu gani ambao tunahangaika kuwasamehe? Ni aina gani ya visingizio ambavyo mtu anaweza kutoa ili asisamehewe? Mwitikio wetu wa asili ni upi mtu anapotukosea?

Utekelezaji wa Kibinafsi :

- Unahangaika kumsamehe nani sasa hivi? Umekuwaje "unakusanya deni" kutoka kwao? Ingegharimu nini kuwasamehe? Je, unaweza kuamini injili vya kutosha kwa imani ili kuwasamehe?

TOLEO KAMILI (ili mwalimu atumie kujisomea katika maandalizi)

Acheni tuchunguze maelezo tunayoona yakieleza yaliyotukia katika hadithi ili kuona ni kweli gani tunaweza kujifunza.

- **Stefano aliwaita viongozi watu wenye shingo ngumu na masikio na mioyo isiyotahiriwa. Viongozi wa kidini waliitikiaje? Kwa nini mashtaka kuhusu "mioyo isiyotahiriwa" yangewakasirisha?**
 - Viongozi wakasaga meno - (Luka 13:28 - kulia na kusaga meno) - wakawa kama wanyama, mioyo migumu.
 - Wanapaswa kuwa watiifu kwa sheria, wale ambao wametahiriwa kweli, lakini anasema kutahiriwa kwao sio kweli.
 - Mwanadamu wa kawaida daima atalikataa neno la Mungu haijalishi linahubiriwa ni kubwa kiasi gani isipokuwa Mungu atafanya kazi ya kumfanya msikilizaji kuzaliwa upya.
- **Stefano aliona nini? -**
 - § akiwa amejaa Roho Mtakatifu, aliweza kutazama mbinguni
 - § **Mwana wa Adamu (Yesu) AKISIMAMA** mkono wa kuume wa Mungu.
 - **Yesu anafafanuliwaje kwa kawaida katika Maandiko alipokuwa mbinguni?**
 - Wakolosai 3:1, Waebrania 1:3, Waefeso 1:20, Warumi 8:34, Waebrania 8:1, Waebrania 10:12, Waebrania 12:2 - kukaa daima.
 - **Katika hadithi hii Yesu amesimama - hiyo inatufundisha nini?**
 - Anasimama ili kumkaribisha Stefano, ili kumwonyesha heshima kubwa kama shahidi wa kwanza Mkristo.
 - Alisimama kumpokea katika Ufalme wa mbinguni.
- **Nini maana ya "MWANA WA MTU"? -**
 - Danieli 7:13-14 inaeleza mtu kama mwana wa Adamu ambaye anaongozwa katika uwepo wa Mungu, ambaye amepewa mamlaka yote, utukufu, nguvu kuu, ibada, na utawala. Yeye ndiye Masihi aliyeahidiwa.
 - Kwa hiyo Stefano alikuwa akidai kwamba Yesu alikuwa Mwana wa Adamu aliyeelezewa katika Danieli 7, Masihi aliyeahidiwa.

- Marko 14:61-62 inaonyesha Yesu akitoa dai lile lile kuhusu yeye mwenyewe kama Stefano anafanya hapa. Katika kesi yake mbele ya Sanhedrini, kuhani mkuu alipomwuliza, *“Je, wewe ndiwe Kristo, Mwana wa Yeye Aliyebarikiwa?”* Jibu lake: *“Mimi ndiye.”*
 - Hapa Yesu anadai kwamba hakika Yeye ni Mungu, Masihi.
- **Je, viongozi wa kidini waliitikiaje maono ya Stefano? Inatufundisha nini?**
 - Alichosema Stefano kiliwakasirisha sana. Walilia kwa sauti kubwa na kuziba masikio. (Ilikuwa ni kejeli. Kwa hivyo walikuwa wakionyesha masikio yao ambayo hayajatahiriwa!) walikataa kusikiliza tena. Wakamkimbilia ili wamtoe nje ya mji ili wampige mawe.
 - Viongozi wa kidini walijua sana kwamba Stefano alikuwa akidai kuwa Masihi, Yesu, ambaye kwa kweli alikuwa Mwana wa Adamu aliyeahidiwa.
 - Wasioamini wagumu wanakataa kabisa kusikiliza ukweli.
 - Vile vile kuhani mkuu alikuwa amemwambia Yesu katika Marko 14:63, *“Kuhani mkuu akararua mavazi yake, Mbona tunahitaji mashahidi tena? akauliza, Mmesikia kufuru hiyo.”*
- **Walifanya nini kabla ya kupigwa mawe? Kwa nini?**
 - Wakaweka mavazi yao chini miguuni pa Sauli. Kupiga mawe ni biashara ya jasho, polepole, uhuru unaohitajika kwa harakati kurusha zaidi. Sauli alikubali matendo yao na alifurahia kushiriki daraka hilo. Alikuwa Myahudi mcha Mungu aliyewachukia Wakristo.
 - Sauli aliona na kusikia yote ambayo Stefano alisema.
- **Maneno ya mwisho ya Stephen:**
 - Bwana Yesu, pokea roho yangu.
 - Bwana, usiwaheesabie dhambi hii.
 - Je, tunaonaje kufanana na Yesu? Alifuata mfano wake hata kufa.
 - Kumwiga Kristo kwa kuwasamehe watesi.
 - Katika kuwasamehe na kuwaambia juu ya Mwana wa Adamu mbinguni anashuhudia, hata kuwapa nafasi ya kumwelewa Kristo na kutubu.
 - Alilala - alikufa, lakini akafufuka kwa utukufu katika maisha mengine!
- **Stefano aliwezaje kuwasamehe watesi wake?**
 - Aliamini Injili, yaani, alijua jinsi dhambi yake mwenyewe ilivyokuwa kuu na jinsi msamaha wa Mungu ulivyokuwa mkubwa kwake. Hahitaji kulipiza kisasi kwa sababu anajua Mungu ndiye anayesimamia hilo.
 - Aliona utukufu wa Kristo.

Muhtasari: Tunajifunza nini hapa kutoka kwa kanisa la kwanza? Ni amri gani au mifano gani ya kufuata inapatikana katika hadithi hii. Ni zipi ambazo bado zinatumiwa kwetu leo?

- **Hubiri Injili**, ikijumuisha hukumu kwa dhambi na neema kwa wenye dhambi
- **Uwe mwaminifu hata unapoteswa**

- **Chukua msalaba wako na umfuate Yesu.** Kuna baraka kubwa hata kufa kwa ajili yake.
- **Mpokee Roho Mtakatifu katika utimilifu wake wote.** Mwambie akupe zaidi na zaidi ya yeye mwenyewe. Kuomba, kutafuta, kubisha ili Mungu atupe zaidi na zaidi Roho Mtakatifu. (Luka 11:13)
- Alitazama mbinguni. **Mlenge Mungu, si mwanadamu.** Weka macho mambo ya milele.
- **Tarajia kwa hamu utukufu wetu wa mwisho.**
- **Wasamehe adui** zako kama Kristo ulivyosamehewa.

MAKINI kwenye MSAMAHA:

- **Je, Stefano angekuwa na sababu gani za KUTOWAsamehe watu hawa? Yaani ni visingizio gani angeweza kutoa?**
 - "Nimewaambia ukweli na wameukataa."
 - "Wananitesa na kuniua ingawa sina hatia ya kuwatenda dhambi."
 - "Hao ni umati uleule waliomuua Yesu."
 - "Wanadanganya na kulalamika dhidi yangu."
 - "Mimi ni Muumini wa kweli na ni bora kuliko wao."
 - "Wananisababishia maumivu na mateso mengi."
 - "Sistahili kutendewa hivi. Mimi ni mtumishi wa Mungu na nahubiri ukweli. Hawastahili msamaha wangu."
- **Ni nini ufunguo wa Stefano kuweza kuwasamehe wauaji wake?**
 - Alikuwa na imani katika upendo wa Mungu kwake kama mwenye dhambi, msamaha wake na haki iliyonunuliwa na Kristo. Alikuwa amejaa neema.
 - Alijua ukweli wa wokovu wa Mungu kupitia Kristo, kile ambacho Mungu alikuwa akifanya katika hiHADITHIa kumletea yeye na wenye dhambi wengine Mwokozi.
 - Alijua nafasi yake katika Kristo.
 - Alikuwa mnyenyekevu. Alijua alihitaji neema kama watesi wake walivyofanya. Aliwaona kuwa watenda-dhambi wenzake.
- **Je! ni neema gani ambayo Mungu alimwonyesha Stefano hata katikati ya kupigwa kwa mawe?**
 - Alimwonyesha Yesu aliyeinuliwa. Maono maalum ya Mwokozi!
- **Hili lilimtia moyo jinsi gani?**
 - Alimwonyesha mahali alipokuwa akienda - utukufu wake mwenyewe.
- **Ni kwa jinsi gani maudhui ya hotuba ya Stefano yalikusiana na maono ambayo Mungu alimpa Stefano.**
 - Kutukuzwa kwa Kristo (na kwetu) ni utimilifu au utimilifu wa hii HADITHIa nzima ya ukombozi kuanzia katika Agano la Kale.
- **Yesu alikuwa ameweka mfano gani ili kumsaidia Stefano?**
 - Alikuwa amesema juu ya wauaji wake msalabani, "Baba, uwasamehe kwa maana hawajui watendalo."
- **Ufafanuzi mmoja wa msamaha: Msamaha ni, kumwachilia kwangu mtu mwenye hatia kutoka kwa adhabu kutokana na dhambi zake dhidi yangu - kama vile Baba anavyoniachilia kutoka kwa adhabu kutokana na dhambi zangu dhidi yake. Stefano alionyesha jamba hili?**
 - Alimwomba Mungu awasamehe, ili awaonyeshe huruma ile ile kwa njia ya Mwokozi yule yule! Aliwatakia huruma ile ile aliyoipata.

- **Je, watu “huwaadhibu” jinsi gani wale ambao wametenda dhambi dhidi yao wanapokataa kusamehe?**
 - Watendee kwa baridi. Umbali sisi wenyewe.
 - Uvumi
 - Wakumbushe dhambi zao. (Weka rekodi ya makosa.)
 - Kataa kuona chochote kizuri ndani yao.
 - Wachukulie kama wana deni kwako.
- **Tim Keller - Njia 5 za "kukusanya deni"**
 - Kuwa mwenye kujihesabia haki "mwenye rehema". Waweke katika deni zaidi kwa rehema zetu.
 - Tenda baridi kwa mtu, ukipuuza.
 - Kuwa mwenye kudai.
 - Huharibu sifa yao kwa kuwaonya wengine kuwahusu au “kushiriki maumivu yetu” hadharani.
 - Furahi wanapoumizwa au kushindwa.

Utekelezaji wa Jumla: (jadili na kikundi kizima)

- **Ni watu gani ambao tunahangaika kuwasamehe? Ni aina gani ya visingizio ambavyo mtu anaweza kutoa ili asisamehewe? Mwitikio wetu wa asili ni upi mtu anapotukosea?**

Utekelezaji wa Kibinafsi:

- **Unahangaika kumsamehe nani sasa hivi? Umekuwaje "unakusanya deni" kutoka kwao? Ingegharimu nini kuwasamehe? Je, unaweza kuamini injili vya kutosha kwa imani ili kuwasamehe?**